

Rakkaus syttyi ja perhe kasvoi nopeasti, kun Lincoln ja Salla-Mari tapasivat seitsemän vuotta sitten. Eemeli ja Kaarlo ovat nyt kuusi- ja kolmevuotiaat.

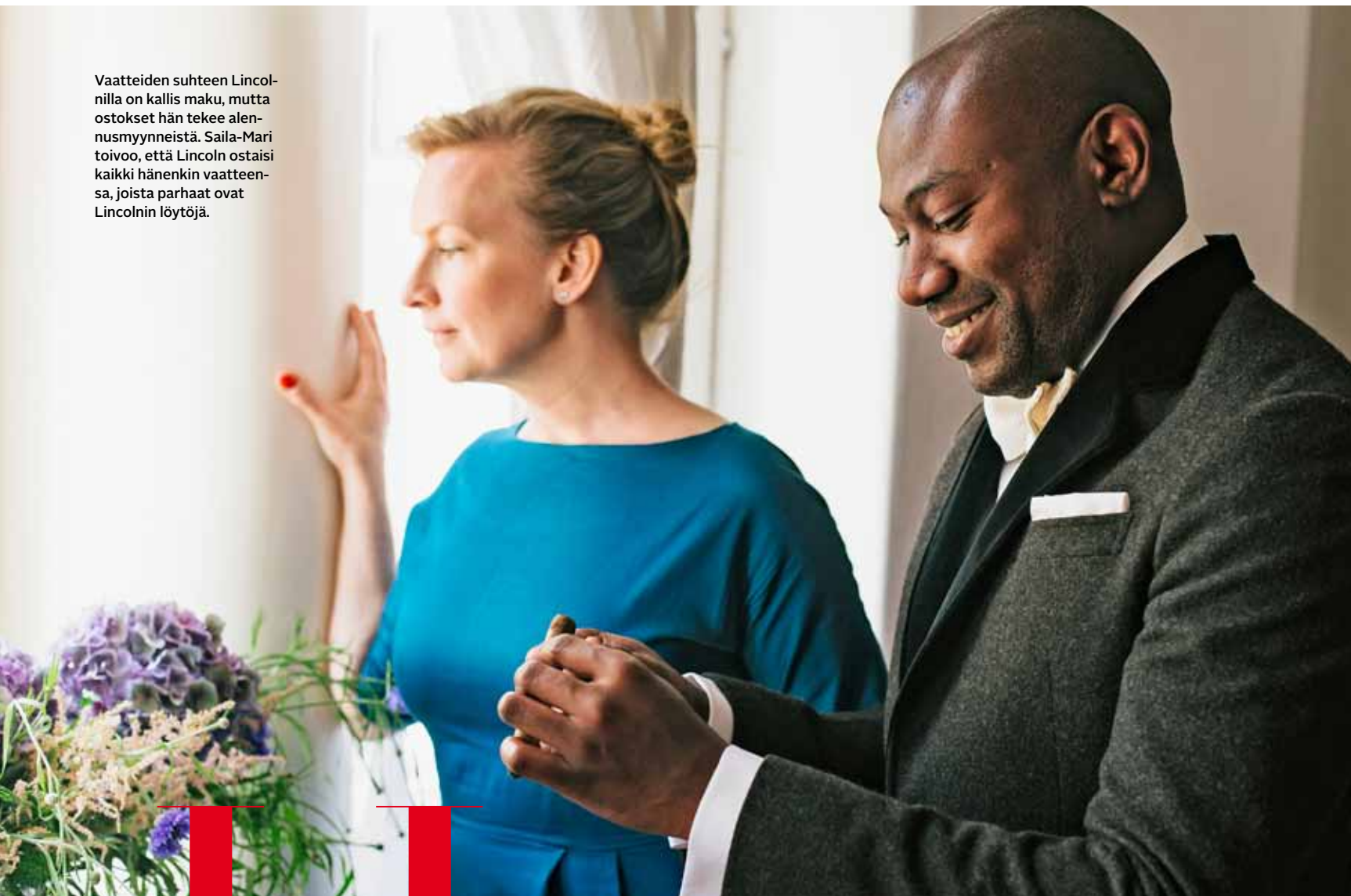
Hyvää VAUHHTIA

Kun ugandalainen muotoilija Lincoln Kayiwa, 35, ja keskipohjalainen uratykki Salla-Mari Kohtala, 42, tapasivat, se oli menoa.

Nopeaan tahtiin syntyi kaksi poikaa. "Elämämme on nyt hyvässä tasapainossa. Työt tehdään tehokkaasti työajan puitteissa", sanoo pariskunta, joka haaveilee seuraavaksi isoista häistä.

TEKSTI Minna Kiištala KUVAT Jan Ahlstedt

Vaatteiden suhteen Lincolnilla on kallis maku, mutta ostokset hän tekee alennusmyynneistä. Saila-Mari toivoo, että Lincoln ostaisi kaikki hänenkin vaatteensa, joista parhaat ovat Lincolnin löytöjä.

HHETKEÄ ENNEN uloslähtöä makuuhuone on puolillaan miesten kenkälaatikoita ja leveä antiikkisänky peittyvä Lincoln Kayiwan, 35, pukujen ja kauluspaitojen alle. Saila-Mari Kohtala, 42, vetää henkeä. Asuvalinta saattaa kestää, eikä Saila-Mari halua hoputtaa miestä, koska se on turhaa. Ja sitä paitsi juuri Lincolnin tyyliin hän alun perin rakastui.

”Huvittaa ajatella, että kuvittelin ennen Lincolnin tapaamista olevani tyylin harjalla”, Saila-Mari nauraa.

”Hän on todellinen dandy ja menee leikki-puistoonkin pradat jalassa. Hänellä on ilmiömäinen kyky löytää huippumerkkejä alennusmyynneistä. Välillä yritän saada hänet tekemään minunkin vaatehankintani, mutta ei hän suostu.”

Lincoln luovii sulavasti vaatteiden joukossa ja huikkaa pehmeällä äänellään olevansa pian valmis. Pedanttina miehenä hän siivoaa lopuksi kaiken sovittamansa vaatekaappeihin.

Samanlaista järjestelmällisyyttä vaatii Lincolnin työ. Hän on oman brändinsä Kayiwan tällä hetkellä ainoa työntekijä, tiedottaja, pakkaaja, tilaustenkäsittelijä ja markkinoija. Lincolnin suunnittelemissa huonekaluissa ja käyttöesineissä yhdistyvät skandinaavinen,

pelkistetty estetiikka ja hänen synnyinmaansa Ugandan orgaaniset muodot.

Lincolnin työt valmistetaan Vantaalla ja Punkaharjulla. Niitä – kuten hänen kuuluisinta tuotettaan, 300-kiloista ja 27000 euron hintaista aakkoskirjahyllyä – on esitelty kymmenissä kansainvälisissä lehdissä *Elle Decorationista New York Timesiin*. Vaikka Lincolnin tuotteet ovat kalliita, hän ei itse kuvaile Kayiwan lukukseksi vaan pikemminkin lifestylebrändiksi.

SAILA-MARI ALOITTI keväällä ruotsalaisen sisältötoimiston Spoonin Suomen-johdajana. Kaupallinen sisältöjournalismi on oikeastaan täydellinen synteesi kaikesta siitä, mitä Saila-Mari on tehnyt työkseen: journalismia, markkinointia ja mainontaa. Hän on ollut muun muassa *Imagen* markkinointipäällikkö ja *Nöjesguidenin* ja itse kustantamansa *Heinimisen* yleisaikakauslehden päätoimittaja. Nyt Saila-Marin työ kulkee läppärissä. Hän pitää kotinsa ja myös toimistonsa Korkeavuorenrakadulla mahdollisimman paperittomana.

Lincoln on toista maata. Hän kirjoittaa ideoita ja työlistoja värikkäille postit-lapuille. Välillä ne vaeltelevat pitkin keittiönpyötyä parin kodissa, vuonna 1912 rakennetun talon

ylimmässä kerroksessa Helsingin keskustassa, ja silloin Saila-Mari siirtää lappuja hienovaraisesti lähemmäs miehensä kalenteria.

”Hänellä on ilmeisesti jokin värikoodisto lapuissaan, mutta en tiedä, mitä ne tarkoittavat”, Saila-Mari sanoo ja Lincoln lisää:

”Tällaisia kalenterini ovat aina olleet. Ne kuvaavat, miltä pääni sisällä näyttää. Siellä on aikamoinen kaaos, joka pitää saada hallintaan, koska minulla on niin monia hattuja.”

”Lincoln ei ole koskaan huolissaan, ja se pitää minut tasapainossa”, Saila-Mari sanoo.

TYÖ ON LÄSNÄ pariskunnan kodissa, jonka sisustus on sekoitus 50-lukua ja sitä vanhempaa antiikkia sekä Lincolnin värikkäitä huonekaluja, joita on melkein joka huoneessa. Työstä pariskunta usein myös puhuu, mutta ei jatkuvasti. ”Can I talk?” heillä on tapana ensin kysyä kohteliaasti toisiltaan. Vaikka toinen ei näytä tekevän mitään, se ei tarkoita, etteikö hän olisi uppoutunut työasioihinsa.

Saila-Mari myöntää, ettei luovan ihmisen puolisona ole aina helppoa: pitää osata tsemppata, ei saa tappa toisen unelmia liialla realismilla, mutta pitää puhua myös suoraan esimerkiksi raha-asioista.

”Ennen murehdin aina rahasta, mutta olen Lincolnin avulla päässyt siitä eroon. Ihailen, miten määrätietoisesti ja vakaasti hän on

edennyt. Hän ei ole koskaan huolissaan, ja se pitää minut tasapainossa. Hän on hyvin suomalainen rauhallisuudessaan”, Saila-Mari kuvailee.

Lincoln innostui Suomesta alun perin 2000-luvun alussa. Hän oli silloin Lontoossa vaihto-oppilaana ugandalaisesta Makerere Universitystä ja opiskeli maineikkaassa Saint Martins College of

Arts & Designissa. Lontoossa hän tutustui suomalaisiin opiskelijoihin ja kiinnostui skandinaavisesta muotoilusta niin paljon, että päätyi Taideteolliseen korkeakouluun vuonna 2003.

”Lontoossa on niin paljon ugandalaisia, että siellä voi asua heidän kanssaan samalla alueella, tehdä ruokaostokset ugandalaisissa ruokakaupoissa ja puhua vain lugandaa. En haluaisi elää niin. Kun tulin Suomeen, pyrin tietoisesti tutustumaan erilaisiin ihmisiin, halusin elää rohkeasti ja kokeilla uusia asioita”, Lincoln kertoo.

Guccin loaferit kuuluvat Lincolnin kenkälöytöihin.

Yksi Eemelin ja Kaarlon lempipaikoista on heidän kotitalonsa alakerrassa.

Niinpä kun hän näki Saira-Marin profiilikuvan MySpacessa, hän uskaltautui pyytämään tätä jäätelölle. Vaikka kyseessä ei ollut mikään deittisivusto, jokin Saira-Marin kuvassa veti puoleensa. Saira-Mari ei treffikutsusta hätkähtänyt, sillä hän oli aktiivinen nettideittailija, mutta Lincoln sai maanitella pari kertaa ennen kuin he menivät kahville Strindbergiin.

”Lincoln oli mukavan sinnikäs, pidin siitä. Hän teki ensitapaamisella suuren vaikutuksen komeudellaan, tyylikkyydellään ja herrasmiestavoillaan. Ja hänellä oli lempeä katse.”

Lincoln ihastui Saira-Marin kauneuteen, älykkyyteen ja huumorintajuun.

Saira-Mari tuli yllättäen raskaaksi. Lincoln sanoo jääneensä Suomeen, koska ”me aloimme odottaa Eemeliä”.

”Saira-Marin kanssa oli helppoa olla. Pidän hänen vähän poikamaisesta tyylistään. Huomasimme, että meillä oli paljon yhteistä, suorastaan telepaattinen yhteys.”

Lincolnin kanssa seurustelu oli aivan toisenlaista kuin mihin Saira-Mari oli tottunut. Siitä puuttuivat sinkkuaikojen väsyttävän dramaattiset käänteet. Lincolnin vakaa elämänsä tuntuu turvalliselta, ja he olivat kumppaneina tasaveroiset.

Pari ehti seurustella vain puoli vuotta, kun esi-koinen, Eemeli, ilmoitti tulostaan. Saira-Mari oli 35-vuotias. Hän ei mennyt paniikkiin yllätysraskaudesta, mutta työn puolesta ajoitus ei ollut paras mahdollinen, sillä hän oli juuri aloittanut *Markkinointi & Mainonta* -lehden päätoimittajana.

Lincoln oli 28-vuotias ja vasta valmistunut Taideteollisesta korkeakoulusta. Hänellä oli suunnitelmassa luoda muotoilijan uraa Lontoossa, mutta hän jäi Suomeen, koska – kuten Lincoln sanoo – ”me aloimme odottaa Eemeliä”.

”Olin aika nuori ja mietin, osaisinko olla hyvä isä ja läsnä lapselleni. Pohdin, saisinko mahdollisuuden toteuttaa unelmiani.”

”Lincolnista kertoo paljon se, ettei hän ole ikinä ottanut puheeksi sitä, ettei hän palannut Lontooseen. Hänelle oli itsestään selvää jäädä tänne, kun tulin raskaaksi. Vaikka Suomesta käsin ei ole helppoa luoda kansainvälistä uraa, ei se kilpailun kovuuden takia olisi ollut helppoa Lontoossakaan”, Saira-Mari sanoo.

SAILA-MARIN SISÄRUKSET ja vanhemmat eivät panikoineet parin nopeita käänteitä, eivätkä hienotunteisina ihmisinä ole koskaan puuttuneet heidän valintoihinsa.

”Vanhempani ovat hyvin avarakatseisia, eikä Lincolnin afrikkalaisuus tai ikäeromme ollut heil-

”Honey, menepä ostamaan kengät ja juomaan lasillinen sherryä”, Lincoln patisti Saira-Maria Kaarlon vauvuvuotena. Kotiin palasi onnellinen nainen näiden Givenchyn kenkien kanssa.

Perheen keittiöpöydän lisäksi Lincoln on suunnitellut myös aakkoskirjahyllyn, jonka valmistaminen kestää kuusi viikkoa. Isänä Lincoln ajattelee myös turvallisuutta: hylly painaa 300 kiloa ja pysyy kaatumatta pystyssä ilman tukea.

Lincoln on suunnitellut myös pieniä käyttöesineitä, kuten kynttilänjalvoja ja laseja. Hiotun timantin muotoisten lasien Karatsarja julkaistaan syksyllä.

keittiössä. Lincolnin bravuuri on häränhätä-muhennos, jota hän jaksaa haudutella padassa pitkään.

”Äitini ei uskoisi jos kuulisi, että laitan ruokaa koko perheelle. Olin nuorena aika laiska auttamaan kotitöissä”, Lincoln naurahtaa.

LINCOLN KASVOI nelilapsisessa perheessä Ugandan pääkaupungissa Kampalassa, Victoriajärven rannalla. Hänen äitinsä Betty Kayiwa oli bisnesnainen ja rakennuttaja ja isä Eduard Clays Kayiwa arkkitehti. Lincolnilla on isovelji Dennis, nuorempi sisko Faith ja isosisko Barbra. Isällä oli arkkitehtitoimisto, ja hän matkusteli ympäri maailmaa. Vapaa-aikanaan hän pelasi golfia ja ajoi rallia.

”En ollut pilalle hemmoteltu, mutta elämämmme oli mukavaa. En nähnyt paljon isääni, sillä hän teki paljon töitä. Mutta sen ansiosta pääsin hyviin kouluihin.”

Elämä Ugandassa oli 80-luvulla levotonta sotilasdiktatuurin Idi Aminin aikaan, ja Lincolnillakin on muistoja, kun hän juoksee pommitusta pakoon. Ruumiita hän ei kuitenkaan joutunut näkemään. Ugandalaisten elämäniloa sodat eivät tukahduttaneet, ja sitä Lincoln pitää ugandalaisten ja suomalaisten suurimpana erona: Suomessa talvisodasta puhutaan vieläkin niin kuin se olisi ollut vain hetki sitten. Lincolnin lapsuudessa Ugandassa käytiin viisi sotaa.

Eduard Clays kuoli, kun Lincoln oli 14-vuotias. Isän kuolema ei ollut hänelle suuri järkytys, sillä hän oli tottunut turvautumaan kaikessa äitiin. Surullinen hän toki oli.

”Isäni antoi mahdollisuuden kouluttautua, olen siitä kiitollinen. Mutta en osaa sanoa kaipeaa häntä. Toisaalta kaipaamaan, toisaalta en.”

Lincoln opiskeli ugandalaiseen tapaan poikien sisäoppilaitoksessa, kunnes siirtyi 16-vuotiaana yksityiseen Namasagalin sisäoppilaitokseen Itä-Ugandassa. Vuodet siellä muuttivat Lincolnin elämän.

Brittiläisen lähetyssaarnaajan johtamassa koulussa oli tyttöjä ja poikia, mikä oli kaikille uutta. Siellä opetettiin klassisia urheilulajeja nyrkkeilystä golfiin, näyttämötaiteita ja koulittiin itsetuntoa. Pojat oppivat, miten naista kohdeltiin kunnioittavasti. Tytöt saivat pukeutua minihameisiin, ja heille opetettiin leidi-mäisiä käytöstapoja.

Sisäoppilaitoksessa Lincoln tajusi, että hän haluaisi luovalle alalle ja vastusti siten äitinsä toivetta hankkia ”turvallinen” ammatti eli ryhtyä lääkäriksi tai insinööriksi.

”Kouluaika oli ihmeellistä. Se oli tiukan poikakoulun jälkeen kuin taivas. Namasagali muutti minun ja monen sukupolven elämän.”

SAILA-MARIN AJATTELUA puolestaan mullisti kokemus noin 9 000 kilometrin päässä Namasagalista ja liki 3 000 kilometrin

päässä kotikonnuilta Kannuksesta. Rovastin tytär halusi nähdä maailmaa ja lähti 18-vuotiaana vuonna 1990 au pariin Sveitsiin. Hänen työnsä oli hoitaa 3-vuotiaasta Gregorya, suunnattoman rikkaan perheen poikaa.

Samaan aikaan kun Suomi rypi lamassa, autonkuljettaja kuskasi Saila-Maria hienoihin ravintoloihin. Palkka oli hyvä, ja hänellä oli talossa oma huoneisto. Kun oli aika ostaa Gregorylle puku, Saila-Mari ja poika menivät Zürichin salaiseen tavarataloon, jossa ei ole kylttejä ja jonne pääsee vain ajanvarauksella. Sieltä pojalle ostettiin Giorgio Armanin puku, jonka räätäli vielä viimeisteli.

”Leikkihuoneessa oli 30 neliömetrin kokoinen itämainen matto, jonka päällä pärjyytelimme leikkiautoilla. Iranin kansallismuseo oli monesti yrittänyt saada mattoa kokoelmiinsa, mutta perhe ei suostunut myymään sitä.” Mielenkiintoisinta Saila-Marista oli tarkkailla perheenjäsenten tapaa olla yhdessä.

Hänestä oli sydäntä särkevää nähdä sunnuntai-lounailla, miten Gregoryn isä yritti saada omalta isältään hyväksyntää ja huomiota. Piinkova patriarkka ei koskaan sulattanut sitä, ettei hänen poikansa halunnut jatkaa perheyrittystä vaan hänestä tuli sisustussuunnittelija.

”Ymmärsin silloin, että kaikilla perheillä on omat vaikeutensa eikä kukaan säästy niiltä. Vuosi Sveitsissä muutti myös käsitystäni rahasta. Sen, etteivät rikkaudet takaa onnellisuutta.”

Sittemmin Saila-Mari on työssään nähnyt bisnesmaailman hohdokkaan puolen, mutta vaikka hän korkokengistä ja samppanjasta pitääkin, rikkauksien tavoittelu ei houkuttele. Vaikka palkkatuloista ei tarvitsisi välittää,

”Olen ymmärtänyt, että ihmisten unelmat eivät ole kovin kaukana siitä, mitä heillä jo on”, Saila-Mari sanoo.

hän ei muuttaisi elämänsä radikaalisti.

”Ymmärsin vuosia sitten, että ihmisen unelmat eivät useinkaan ole kovin kaukana siitä, mitä heillä jo on. Tietysti olisi hausempaa, jos olisi enemmän rahaa. Mutta olen jo hyvin lähellä sitä, mistä olen aina unelmoiminen”, Saila-Mari mieltii.

Lincoln ajattelee ugandalaiseen tapaan, että menestys on muutakin kuin rahaa. Ugandassa menestys kuuluu koko suvulle ja on

kunnia-asia auttaa sukulaisia esimerkiksi koulumaksuissa.

”Suunnittelen esineitä, jotka on tarkoitettu kestävästi sukupolvien ajan. Unelmani on, että suunnittelemani tuotteet ja mallistot kasvaisivat ohitseni ja jäisivät minun jälkeeni jatkamaan nimeäni. Minulle se on todellista menestystä.”

SAILA-MARI JA LINCOLN ovat olleet yhdessä seitsemän vuotta. Siinä ajassa särmät ovat hioutuneet.

”Tulen kulttuurista, jossa kaikki tunteet ilmaistaan voimakkaasti, ja olen opetellut hillitsemään tunteitani”, Lincoln sanoo.

Saila-Mari ja Lincoln eivät ole naimisissa, mutta sen esteenä ei ole kuin unelma isoista juhlista – ja ne maksavat. Juhlajärjestelykoke-musta on karttunut kotibileillä, kun he muuttaman kerran vuodessa kutsuvat kotiinsa pari sataa ystävää ja tuttua. Ensimmäisellä kerralla he vuokrasivat samppanjalasin pitopalvelusta. Seuraavana vuonna Lincoln sanoi, että vuokraamiseen menisi turhaa rahaa. Juhliahian on joka tapauksessa joka vuosi ja kaapeissa tilaa. Niinpä he ostivat 200 lasia.

Lincoln on opiskellut suomea ja ymmärtää sitä jo melko hyvin. Kansalaisuushakemus on siinä vaiheessa, että hän saanee Suomen passin puolen vuoden sisällä.

”Suomi on muuttunut, koska näkökulmani maata kohtaan on muuttunut ja ymmärrän nyt paremmin suomalaista kulttuuria ja kieltä. Olen onnellinen täällä ja jos olen pidempään kuin kolme viikkoa poissa, kaipaamaan Suomea.”

Tänä vuonna ikävä ehkä iskee, sillä koko perhe matkustaa Kampalaan tapaamaan Lincolnin isosiskoa, Betty-äitiä ja muita sukulaisia. Veli asuu Genevessä ja nuorempi sisko Lontoossa. Lincoln ei ole käynyt Kampalassa vuoden 2005 jälkeen.

”Matka jännittää Saila-Marin ja poikien puolesta. Toivottavasti kaikki menee hyvin ja pysyminen terveinä. Toivon, että Ugandasta tulee pojille tärkeä paikka, ja että he poimisivat sen ja Suomen parhaat puolet itselleen.” ♦

Saila-Mari aloitti sisältötoimisto Spoonin Suomen johtajana keväällä. Johan Andersson vastaa yrityksen kansainvälistymisestä.